

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kárpáti Miklós ügyvéd által képviselt X.Y. Hivatal felperesnek a dr. Simits Iván ügyvéd által képviselt újság szerkesztőség alperes ellen sajtóhelyreigazítás iránt a Fővárosi Bíróságon 26.P. 22.075/2006. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 2. Pf.20.127/2007/4. számú ítéletével elbírált perében - a jogerős ítélet ellen - a felperes részéről 11. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem alapján - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 12.000 (tizenkettőezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget. A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes készítette el a Kormány kutatásfejlesztési és innovációs politikai stratégiáját, melyet a Tudomány és Technológiapolitikai Kollégium 2005. végén megvitatott.

Az alperes szerkesztésében megjelenő újság 2006. március 29-i számában ezzel kapcsolatos tudósítás jelent meg.

1/ „Pótvizsgára kötelezték a hivatalt” címmel közölt újságcikk többek között az alábbiakat tartalmazta:

2/ „Információnk szerint a Tudomány- és Technológia-politikai Kollégium (TTPK) tagjai igen gyengének nevezték (a Magyar Innovációs Szövetség pedig használhatatlannak minősítette) a tervezetet, a kormányfő - rövid határidővel - átdolgozásra, az

érintett tárcákkal és az MTA-val történő egyeztetésre utasította a hivatal elnökét"

3/ „A pályázatokat ismeretlen összetételű bizottságok bírálják, indokolást vagy részletes értékelést nem tesznek közzé"

4/ „Még inkább elgondolkodtató egy konkrét példa: a tavalyi Asbóth Oszkár pályázaton a legtöbb pontot (a lehetséges 240-ből 236-ot) egy olyan konzorcium kapta, amelynek végül nem adtak támogatást, érdemi indokolás nélkül."

5/ „Mint . . . az egyik pályázó illetékesei elmondták, pályázatuk, illetve az azt beadó konzorcium mindenben megfelelt a kiírásnak, a bírálat során nem kaptak szakmai kritikát. Az érthetetlen döntés ellen fellebbeztek, érdemi választ azonban eddig nem kaptak".

Az újságcikk fenti kitételei miatt a felperes határidőben helyreigazítást kért, majd annak eredménytelensége miatt keresetében azt állította, hogy az alperes a cikk. 1/ pont szerinti címével és a fenti kitételeivel a felperesre vonatkozó valótlan tényeket állított, illetve való tényeket hamis színben tüntetett fel. Ezért az alperes helyreigazításra kötelezését kérte.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes által kifogásolt kitételek véleménynyilvánítást jelentenek, amelyek tekintetében helyreigazításnak nincs helye.

A jogerős ítélet - az elsőfokú bíróság ítéletének részbeni megváltoztatásával - az alperest az alábbi közlemény közzétételére kötelezte:

„Helyreigazítás. Lapunk 2006. március 29-i számában „Pótvizsgára kötelezték az X.Y. hivatalt" címmel megjelent cikkünkben valótlanul állítottuk, hogy az Asbóth Oszkár pályázaton indult cég kapta volna a legtöbb bírálati pontot és mégsem kapott támogatást. A valóságban a cég a végleges értékelésen csak a tizedik helyezést érte el, támogatásban pedig az első öt helyezett részesült".

Ezt meghaladóan a keresetet elutasította, illetve a keresetet elutasító részeiben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. A felperest kötelezte az alperes javára első- és másodfokú perköltség, az alperest - pervesztességével arányban - a le nem rótt illeték megfizetésére.

A jogerős ítélet álláspontja szerint a cikk címe, illetve az, hogy a Tudomány- és Technológia Politikai Kollégium tagjai és a Magyar Innovációs Szövetség tagjai a középtávú kutatási-fejlesztési és innovációs politikai stratégiát gyengének, használhatatlannak minősítették olyan - a célkitűzésekből, illetve a stratégia

átdolgozására, kiegészítésére vonatkozó javaslatból levont - következtetés, vélemény, ami sajtó-helyreigazításra nem ad alapot. Megítélése szerint a pályázati elbírálási folyamat során történt átláthatatlanság, követhetetlenség sem tekinthető valótlan tényállításnak. Maga a helyreigazítási kérelem megszövegezése is ezt támasztja alá, ugyanis az anonimitást a korrumpálás kizárásának szükségességével, illetve a személyhez fűződő jogokkal magyarázta. Ezek az indítékok azonban nem teszik valótlanná a cikkben közölteket. Az alperes ugyanakkor a perben nem bizonyította, hogy az Asbóth Oszkár pályázaton az egyik pályázó - annak ellenére nem kapott támogatást - hogy ő kapta a legtöbb bírálati pontot. Ezzel szemben a felperes igazolta, hogy ez a pályázó csak az un. előszűrés során került az első helyre, a végső értékelés során a tizedik helyezést érte el, és miután csak az első öt helyezett részesülhetett támogatásban, helyezése miatt támogatásban nem részesült. E valótlan tényállítás miatt rendelt el helyreigazítást, a való tények közlése mellett.

A jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatása és a keresetnek történő teljes helyt adás érdekében a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet. Megismételte azt a keresetében és csatlakozó fellebbezésében is kifejtett álláspontját, hogy a cikk címe (1. pont), továbbá a 2. pontban foglalt kitételek valótlan tények híresztelésének minősülnek, mert az alperes a sérelmezett kitételeket nem saját véleményeként, hanem a TTPK-nak és a Magyar Innovációs Szövetségnek (MISZ) tulajdonítva közölte, holott e szervezetek a stratégiai előterjesztésről ilyen tartalmú álláspontot nem közöltek. Megismételte azt az álláspontját is, hogy az alperes a 3. pontban írt kijelentéssel a valóságot hamis színben tüntette fel, mert arról nem tájékoztatott, hogy a bíráló bizottságok összetételét, az abban részt vevők nevét azért nem teszi közzé, mert ily módon biztosítható az anonimitás és a korrumpálás lehetőségének kizárása. Az 5. pontban írtak kapcsán álláspontja szerint azért állapítható meg a valótlan tényállítás, mert a fellebbezésre írt válasza nem csupán formai, hanem érdemi indokolást is tartalmazott.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban való fenntartását kérte.

A jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt indokok alapján nem jogszabálysértő.

A Ptk. 79. § (1) bekezdés kimondja: ha valakiről napilap, folyóirat (időszaki lap, rádió, televízió vagy filmhíradó) valótlan tényt közöl, vagy híresztel, illetőleg való tényeket hamis színben tüntet fel - a törvényben biztosított egyéb igényeken kívül -, követelheti olyan közlemény közzétételét, amelyből kitűnik, hogy a közlemény mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben,

illetőleg melyek a való tények (helyreigazítás). E rendelkezés alapján sajtó-helyreigazítás kizárólag tényállításra rendelhető el, vélemény-nyilvánítás esetén a sajtó-helyreigazítás kizárt (PK. 12. sz. állásfoglalás III. pont).

A felperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul állította, hogy a jogerős ítélet tévesen minősítette az általa kifogásolt kitételeket véleménynek, illetve való ténynek.

A sérelmezett kitételek kapcsán a Legfelsőbb Bíróság az alábbiakra mutat rá:

Az 1. pontban kifogásolt cím: „Pótvizsgára kötelezték az X.Y. hivatalt”, tartalma szerint azt jelenti, hogy a stratégiai tervet a kollégium tagjai nem fogadták el, annak kiegészítését, illetve átdolgozását javasolták.

Az iratokhoz 4/F/1. szám alatt csatolt, és a TTPK üléséről felvett jegyzőkönyv szerint az ülést elnapolták, és az előterjesztőket arra hívták fel, hogy tegyenek javaslatokat egy lényegesen jobban fókuszált és célzottabb tudományos és fejlesztési politika kialakításához szükséges intézményi, finanszírozási és támogatási átalakításokra..”

A hivatalt tehát a kollégium a középtávú kutatás-fejlesztési és innováció politika stratégiájának átdolgozására, bővítésére kérte fel.

Az alperes az ezzel kapcsolatos véleményét közölte a cikk címében.

A 2. pontban meghatározott és kifogásolt mondat, mely szerint „Információnk szerint a TTPK tagjai igen gyengének nevezték (a Magyar Innovációs Szövetség pedig használhatatlannak minősítette) a tervezetet, a kormányfő – rövid határidővel – átdolgozásra, az érintett tárcákkal és az MTA-val történő egyeztetésre utasította az X.Y. hivatal elnökét, való tényeket és az alperes véleményét tartalmazza.

A csatolt jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a kollégium tagjai a tervezetről kifejtették, hogy az anyag nem egységes, továbbá azt is, hogy „az anyag az alapvető gondolatokat és célokat jól fogalmazza meg, az eszközrendszer azonban túlságosan általános. Szükség volna a részletek kidolgozására, a finomításra..” Tartalmazza a jegyzőkönyv azt is, hogy a célzottabb tudományos és fejlesztési politika kialakításához szükséges intézményi, finanszírozási és támogatási átalakításokra fő irányban javaslatokat kellene tenni. A tervezet még jelentős átdolgozásra szorul. Arra nem ad világos választ (a tervezet) hogy hogyan kapcsoljuk össze az alapkutatást, alkalmazott kutatást, fejlesztést. „

A Magyar Innovációs Szövetség és a felperes 2006. március 22-i egyeztetéséről felvett emlékeztető tartalmazza, hogy a Szövetség tagjai szerint a stratégia szövegéből mellőzni kell a szóvirágokat, emellett a stratégiát a kutatók mobilitására, továbbá a vállalkozásokra vonatkozó kérdésekkel, valamint a regionalitás és az egyetemek várható szerepével ki kell egészíteni. Összegezőként szerepel, hogy a felperes a Szövetség, illetve képviselőinek véleményét figyelembe véve kiegészíti a stratégiát.

Az alperes ezeket a véleményeket összegezve közölte saját véleményét a tervezetről, amikor azt írta, hogy a kollégium tagjai az anyagot gyengének, az Innovációs Szövetség tagjai pedig használhatatlannak minősítették az anyagot.

A 3. pontban sérelmezett mondat, mely szerint „a pályázatokat ismeretlen összetételű bizottságok bírálják, indoklást vagy tételes értékelést nem tesznek közzé” tartalma szerint azt jelenti, hogy a felperes nem ismerteti a pályázókkal döntése indokait, és nem nevezi meg a pályázatok elbírálására felkért személyek nevét. Ténybelileg ezt a felperes maga sem vitatta, csak arra hivatkozott, hogy ennek indoka a korrumpálás kizárása volt. A pályázatok elbírálása során hozott döntések indokainak ismertetése azonban nincs összefüggésben a korrupció lehetőségével, ahogyan a döntés meghozatala után az sem, hogy kik vettek részt a pályázat elbírálásában. Miután az alperes a sérelmezett kitétellel való tényt állított, a felperes helyreigazítás iránti kérelme alaptalan volt.

A sérelmezett 5. pontban írt kitétel szerint az egyik pályázó illetékesei elmondták, hogy pályázatuk, illetve az azt beadó konzorcium pályázata mindenben megfelelt a kiírásnak, a bírálat során nem kaptak szakmai kritikát(...). Az érthetetlen döntés ellen fellebbeztek, érdemi választ azonban eddig nem kaptak.

Az iratokhoz csatolt levelezésből (2. Pf. 20.127/2007/4/F/1; F/2.) megállapítható, hogy a pályázó első levelére válaszolva a felperes elnöke nem adott tájékoztatást a bírálat szakmai szempontjairól, az ennek alapján meghozott értékelés eredményéről. Kizárólag az elbírálás alaki feltételeit (az összeférhetetlenség kizárását stb.) részletezte. Az Iroda főigazgatójának 2006. február 24. kelt levele sem tartalmaz érdemi választ a pályázó 2005. január 11. napján kelt levelében megfogalmazott kérdésekre. Ezért nem állított valótlant az alperes akkor, amikor azt közölte, hogy a fellebbezés érdemi válasz nélkül maradt.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben írt indokok alapján nem jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdés alkalmazásával hatályában fenntartotta, és a felperest a Pp. 270. §

(1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelezte az alperes felülvizsgálati eljárási költsége megfizetésére. A felperes személyes illetékmentessége folytán megállapította, hogy a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26) IM. r. 13. § (1) bekezdés és 14. § értelmében az állam viseli.

Budapest, 2007. október 10.

dr. Völgyesi Lászlóné sk. a tanács elnöke, Angyalné dr. Demeter
Judit sk. előadó bíró, dr. Mészáros Mátyás sk. bíró

Vné

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő